

Forvaltningsrevisjon vann og avløp - rapport

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Steinkjer kommune

Møtedato

29.10.2021

Saknr

32/21

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 20/343 - 9

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til rapportens konklusjoner og anbefalinger
2. Kontrollutvalget oversender rapporten til kommunestyret med følgende innstilling:
 1. Kommunestyret tar rapporten til orientering
 2. Kommunestyret ber kommunedirektøren merke seg revisor sine anbefalinger
 3. Kommunestyret ber kommunedirektøren rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av 2022 på hvordan anbefalingene i rapporten følges opp

Vedlegg

Forvaltningsrevisjon Vann og avløp

Saksopplysninger

Forvaltningsrevisjonsprosjekt – vann og avløp er bestilt iht. vedtatt plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2024. Kontrollutvalget sluttet seg til prosjektplanen i møtet den 11/12-2020 - sak 50/20, med frist for ferdigstilling innen 15. september 2021.

Revisors endelige rapport forelå den 10. september i år. En foreløpig rapport hadde da vært på høring til kommunedirektøren, besvart ved teknisk sjef. Høringssvaret som er vedlagt rapporten, har ikke medført endringer i den endelige versjonen.

Iht. rapporten er følgende problemstillinger besvart

1. Har Steinkjer kommune et bevisst forhold til FNs bærekraftsmål, når det kommer til:
 - a. Likeverdig tilgang til trygt drikkevann til en overkommelig pris (delmål 6.1)
 - b. Vesentlig bedre utnytting av vann i alle sektorer og sikre bærekraftig uttak av og tilgang til ferskvann for å bøte på vannmangel og i vesentlig grad redusere tallet på personer som blir rammet av vannmangel (delmål 6.4)
2. Tilfredsstiller Steinkjer kommune bestemmelser i drikkevannsforskriften når det gjelder:
 - a. Kvalitet på drikkevannet
 - b. Leveringssikkerhet
 - c. Distribusjonssystem
3. Følges selvkostprinsippene som grunnlag for beregning av vann- og avløpsgebyr?
 - a. Beregningsgrunnlag samlet selvkost
 - b. Avskrivninger og kalkulatoriske renter
 - c. Selvkostfond

Problemstillingene er besvart hhv. i kapittel 2, 3 og 4 på grunnlag av videointervju, datainnsamling og dokumentgjennomgang.

I juni 2021 kom stortingsmeldingen «mål med mening», som er Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030. Revisor har ikke hatt muligheten til å ta hensyn til disse nye føringene, men revisor sier allikevel at forvaltningsrevisjonen som er gjennomført har fanget opp flere av målepunktene/indikatorene.

Revisors konklusjon på problemstilling 1 er at kommunen:

- har et bevisst forhold til FNs bærekraftsmål (som er aktuelle her)
- har en strategi om vann til alle på tilnærmet like vilkår, (gjennom kommunale ledningsnett og tilskuddsordninger til private løsninger)
- ikke har et årsgebyr for vannforsyning som er høyere enn sammenligningsgrunnlaget.
- har planverk med målsettinger for drikkevannet, bl.a. om bærekraftig uttak.
- kan vise til en avbruddstid lavere enn sammenligningsgrunnlaget

Revisors konklusjon på problemstilling 2 viser at kommunen:

- tilfredsstiller i stor grad bestemmelsene i drikkevannsforskriften som går på kvalitet på drikkevannet, leveringssikkerhet og distribusjonssikkerhet. (unntaket er Koltjønnna og Skillegrind på kvalitet)
- ved sammenligning av statistikk har noe høyere andel av intestinale entrekokker for sine prøveresultat
- har foretatt farekartlegginger ved risiko- og sårbarhetsanalyser, men har ikke en harmonisert og oppdatert kartlegging for ny-kommunen.
- sin oversikt over tilstanden på ledningsnett ikke er god nok
- ikke tilfredsstiller målsetting om 2 prosent fornying av ledningsnett per år.

Revisors konklusjon på problemstilling 3 er at kommunen:

- følger selvkostprinsippene for beregning av vann- og avløpsgebyr.
- ikke har fremlagt selvkostberegninger for tidligere Verran kommune og mangler dermed dokumentasjon på selvkostberegninger de siste fem årene.

På bakgrunn av vurderinger og konklusjoner har revisor følgende 4 anbefalinger om kommunedirektørens videre arbeid innenfor vann og avløp:

- I fremtiden å ha fokus på nasjonale målindikatorer for bærekraftig vannforvaltning, jfr. Stortingsmelding 40 (2020-2021) Mål med mening
- Sikre at arbeidet med bærekraftsmålene for vannforvaltning skjer sektorovergripende og ses i sammenheng med hele kommunens virksomhet
- Påse at planer og systemer benyttet i gamle Verran og Steinkjer kommune harmoniseres med tanke på den nye kommune
- Sikre at dokumentasjon av selvkostberegninger er arkivert og tilgjengelig for de siste fem år

Revisor vil presentere rapporten for kontrollutvalget i møte og vil samtidig kunne svare på spørsmål.

Vurdering

Forvaltningsrevisjon er et viktig virkemiddel for å føre kontroll med den kommunale forvaltning, og de resultater som oppnås. Forvaltningsrevisjon skal gi en uavhengig tilbakemelding til kommunestyret, om forvaltningens arbeid og hvordan vedtak blir fulgt opp samtidig som den også skal gi effekter til læring.

Revisor har gjennom forvaltningsrevisjonsrapporten besvart ut kontrollutvalgets bestilling. Selv om kommunen oppfyller mange av punktene er det også noen forbedringsområder, og revisor har listet opp 4 punkter som de har anbefalinger om at kommunedirektøren jobber videre med.

Det vises til rapporten i sin helhet, og det anbefales at kontrollutvalget slutter seg til rapporten og oversender denne til videre behandling i kommunestyret.